

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtak in velja s politično vredno in v Mariboru s političnim na čem na celo leto 4 K, pol leta 2 K in na četrta leta 1 K. Vrednina na Koroško 6 K, na drugo avstrijsko deželo 4 K. Njega boji nam post, plača pa leto samo 3 K. Narodna se pošilja na: Upravišče Slovenskega Gospodarstva v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovorov. — Delavski, katoliški tiskovni društvo, delavski list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 8. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče Koroška cesta št. 8, sprejema naročila, izpise in reklamacije. — Za izpise se plačuje od enostopne petiturne za črtno 15 vin, za draknat 25 vin, za trikat 35 vin. Za večkratno oglasno primerno popust. Izpisi se sprejemajo do sreda jutraj. — Koroško reklamirajo se politično prava.

Vesele božične praznike in srečno novo leto zeli vsem svojim naročnikom, sodelavnikom in somisljenikom
uredništvo.

Za naš list!

Zopet je prišel čas, da se obnavlja naročnina na liste. Ne dvomimo, da se bodo vsi naši stari naročniki zopet uvrstili med naročnike. Veže nas trdna vez sorodnega mišljenja in srčnega prijateljstva.

Upamo pa, da letos dobimo tudi mnogo novih naročnikov. V hudem boju smo pokazali, da se zavedamo svoje dolžnosti kot kmečki, slovenski in katoliški list. Vse, kar sovražni kmeta, Slovenca in vernega katolika, navalilo je letos na nas, da bi nas podrla. Zasmehovanje, laži in obrekovanje je letelo na nas trumoma od nasprotnih strani. Toda stali smo trdno in odbijali strupene napade. Za to pa smo tudi dobivali vedno novih prijateljev in med starimi prijatelji je postajala prijateljska vez trdnjša.

Zdaj ob novem letu upamo zopet mnogo novih naročnikov. Vse kar čuti narodno, komur je sveto versko prepričanje, in kdor ljubi in časti kmečki stan, vse bo se našlo tudi v novem letu v našem taboru. Ozkeje hočemo v bodoče še skleniti naše vrste, da se tem lažje branimo nasprotnikov, in da v svojem strmljenju hitreje napredujemo.

Agitacijo za naš list pa moramo dobro organizirati. Določimo en dan, kojega se bo po celem Štajerskem vršila agitacija za naš list. Tako delajo socialdemokrati, tako delajo krščanski socialci, in mi kot kmečka stranka ne smemo zaostati. Uspehi take agitacije so velikanski!

Praznik Sv. treh kraljev dne 6. januarja naj bo kmečki praznik, kojega dne bodo vsi prijatelji kmečkega stanu zastavili agitacijo za svoj kmečki list, za „Slovenski Gospodar.“ Brez strahu hočemo ta dan hiteti od hiše do hiše ter nabirati naročnikov! Možje, mladeniči, žene in dekleta, ta dan posvetite agitaciji za krščanski, slovenski in kmečki list!

Bralna in izobraževalna društva, tudi vi storite uslugo, svojemu glasilu ter podpirajte najkrepkeje agitacijo za naš list.

Dne 6. januarja na delo za naš list!

Podlistek.

Kako sta si Janez in Barbka voščila novo leto?

Prevel C. M. G.

„Janez, kaj dobim, če ti voščim prej novo leto, ko ti meni?“ je vprašala Bodinova Barbka na starega leta dan svojega moža.

„Ne vem še,“ ji odgovori previdno Janez, „a kaj mi pa ti daš, če ti jaz voščim prej, ko ti meni?“

Barbka pa, ki je vedela kako rad in kako trdno spi njen mož, je bila prepričana, da bo urnejša; da bi torej svojega moža še bolj navdušila, pravi brez pomisleka: Kupim ti ono krasno izdelano pipo s srebrnim pokrivalom, ki ti je zadnjič pri trgovcu tako tlopadla.

Janeza je ta velikodušnost ljube ženice tako ganila, da je takoj slovesno izrekel svojo obljubo: „Če me prehitíš s svojim voščilom, dobiš tisto krasno jopico, ki si jo že tako dolgo želiš.“

„Dobro“, pravi Barbka in veselje ji smeji z obraza.

„Dobro“, ponovi slovesno Janez.

Potem sta šla oba po svojih opravilih. Ko sta se čez dan srečala, smejala sta se nagajivo drug drugemu. Vsak si je namreč izmisli na tistem zvijačo, s katero bi prekanil drugega.

Barbka je vedela natanko, da jo bo vzbudil po noči Slavko, ki je začel redno vsako noč ob dvanajstih svojo muziko. Tedaj bo pa porinila kazalec na veliki

Državni zbor.

V sredo se je začela razprava o začasnem proračunu. Zapisanih je 36 govornikov. Čudno se je vsem zdelo, da je jugoslovanski klub svoje govornike dal vpisati za proračun, torej za vlado, in da je njihov prvi govornik slovenski liberalec Hribar izjavil, da bo celi klub glasoval za začasni proračun. Prišli so torej iz obstrukcije srečno v vladno ladnjo. V teku dobrega meseca je jugoslovanski klub pod Plojevim vodstvom — načelnik Ivčević te politike ni odobraval — igral zelo žalostno ulogo. Najprej je sklenil obstrukcijo proti nagodbi. Ker za to nima moči, ostal je samo v opoziciji. Potem je vlada pokazala svojo nevoljo nad to politiko. Hitro je Ploj utihnil v odseku, kmalu ga ni bilo več k sejam in pri glasovanju o nujnosti je zaradi „nujnih“ zadev manjkal. Takoj po nagodbi pa se je klub odločil zopet glasovati za vlado. Dosledna politika to ni bila in voditelju te politike ni prinesla slave, ampak zasmeh. V imenu Slovenskega kluba je govoril kot prvi govornik zastopnik koroških Slovencev Grafenauer. V izrazitih besedah je opisoval, koliko imajo trpeti koroški Slovenci od vlade, ki se je dala popolnoma ujeti od nemškonalne stranke. Ko je opisoval žalostne šolske razmere, je prišlo do hudih besednih spopadov med slovenskimi štajerskimi poslanci (dr. Benkovič, dr. Korošec) in nemškimi koroškimi poslanci (Nagele, Kirchmayer). Nagele: „Saj koroški Slovenci sami nočejo slovenskih šol!“ Dr. Korošec: „Poučite jih, da se morajo na podlagi materinega jezika izobraževati!“ Nagele: „Koroški Slovenci so proti takim zahtevam.“ Dr. Benkovič: „Samo tisti, katere ste nahujskali.“ Govor Grafenauer je naredil zelo dober utis in se je kmalu na to skliceval na njegov govor odlični češki poslanec dr. Herold.

Slovenski klub je imel v petek sejo, v kateri so se odločili govorniki za naslednje razprave v zbornici: o sladkornem zakonu poslanec Pišek, o trgovinskih pogodbah poslanec Povše in o konzularni sodnosti poslanec Fon. Toda malo verjetno je, da pridejo do besede, ker zbornica hoče na božične počitnice in noče več mnogo govornikov poslušati.

Že zadnjič smo omenili, da dr. Benkovič ni bil hudo ranjen. Toda majhna rana še ni zacelila in g. poslanec še mora nositi obliž.

stenski uri za kakih deset minut nazaj. — Janez si je pa iztuhtal še bolj kurnšno.

Ko se je razšla po večerni molitvi družina, sta šla spat tudi Janez in Barbka. Janez je trdno sklenil, da nikakor ne sme zaspiti pred polnočjo, ker drugače izgubi stavo. Dobro je namreč poznal svojo lastno naravo: če je enkrat zaspal, bi lahko kdo pri njegovih ušesih streljal z možnarjem, pa bi se še ne prebudil. Barbka pa je zaspala brez skrbi, saj se je lahko z gotovostjo zanesla na svoj živi budičnik v zibelki.

Okoli pol enajstih se je Janez odpravil, da bi izvršil svoj dobro premišljen načrt. On je seveda tudi dobro vedel, da je njegova stava še vedno zelo negotova. Imela je namreč naša Barbka neznansko hiter jezik; ko je komaj izgovoril Janez ime enega svetnika je rekla Barbka že desetkrat: „Prosi za nas!“ in ko bi Janez s svojim težkim jezikom izrekel besedico: „Želim . . .“, bi mu prebrbljala Barbka že celo novoletno pesmico; zategadelj je Janez sklenil, da se mora kam skriti in iz skrivališča iznenaditi Barbko s svojim voščilcem, če hoče dobiti stavo.

Ko se je Janez prepričal, da Barbka trdno spi, stopi previdno iz postelje, vzame svojo obleko in beži tiho v kuhinjo. Tam se preobleče, privleče potem iz kamre kratko lestvico in jo postavi v kuhinji kolikor mogoče tiho pod dimnik. V dimniku so bili pol metra nad ognjiščem vzdani trije močni železni klini, na katere so obešali meso, da bi se okadilo. Na nje Janez zleze, se vsede na dva klina, potegne lestvico za seboj in jo položi na tretji klin. Tukaj je torej Janez sklenil počakati jutra. Ko bi potem prišla zjutraj Barbka kuhat kave, iznenadil bi jo z dimnika s svojo častitko.

Ura bije dvanajst. Kmalu potem se oglasi precej

Za železnico Purkla—Sv. Lenart—Ptuj—Rogačec—Brežice so poslanci Kmečke zveze Roškar, dr. Korošec in dr. Benkovič dne 19. t. m. vložili predlog z zahtevo, da c. kr. vlada v najkrajšem času predloži zakon za izvršitev te ne samo za Štajersko, temveč za celo državo prepotrebne železnice. Ta predlog se je izročil železniškemu odseku. Zahtevana železnica bo dalekosežnega pomena, ker bo ta proga najkrajša in tudi najcenejša za izvažanje vsakovrstnih pridelkov ne samo na Dunaj, temveč tudi v tuje, severne in južne dežele. Ceno izvažanja v velika mesta in industrijske kraje je važen pogoj za doseg primernih cen kmetijskim pridelkom, od katerih je odvisen obstoj kmečkega stanu. Samo ob sebi je umevno, da bo ta železnica za vse druge stanove enake ali še večje vrednosti.

V petek se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu. Seja je trajala do 1. ure v soboto zjutraj, da so mogli priti vsi naznanjeni govorniki do besede. Govoril je tudi poslanec S. L. S. na Kranjskem dr. Žitnik.

V soboto sta vstala kar dva nemška govornika, poslanec pivovarnar Nagele in vseučilišni profesor Waldner, ter sta skušala pobiti govor poslanca Grafenauerja, kar pa se jima ni posrečilo. — Nato se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu, ki je bil slednjič sprejet. Temu je sledila razprava o znižanju sladkornega davka. Zaradi pomanjkanja časa je govorilo k tej predlogi samo pet govornikov, na kar je bila postava zaradi znižanja sladkornega davka sprejeta.

Prihodnja seja bo bržkone v januarju.

Politični ogled.

— Cesar je dne 21. t. m. prvič zapustil grad Šenbrun in se podal v dvorni grad v mestu, da sprejme delegate obeh državnih polovic. Ob cesti, po kateri se je peljal cesar v odprtem vozu, so bile vse hiše z zastavami in zelenjem okinčane. Ob cesti so stala društva z godbami in na stotisoče občinstva, ki je burno pozdravljalo cesarja. Pri vходу v grad je pozdravil vladarja dunajski občinski svet, na čelu mu župan dr. Lueger, ki je v prisrčnih be-

glasno in proseče mali Slavko. Janez sliši nekaj šum. V kratkem je otrok tiho; toda zatajeni koraki v sobi postajajo vedno glasnejši. Kmalu pride Barbka v vežo, kakor da bi tam kaj iskala, potem pa odide zopet v sobo. Čez nekoliko časa zopet pristopica Barbka s svojimi copatami v kuhinjo in sveti po vseh kotih.

„Kje pa je sedaj ta presneti Janez?“ se glasno jezi. Janez pa se komaj vzdrži smeha. Zopet gre Barbka v sobo, toda kmalu leti nazaj v kuhinjo.

„Ne vem, kako čudno spanje imam prav za prav nočjo“, jo sliši Janez mrmrati, Janez tiči gotovo v kaki luknji, in če ne ostanem po koncu, zgubim stavo . . . Si moram le skuhati nekaj kave, da ne zaspim.“

Ko je Janez to slišal, mu je začelo biti vroče; toda kmalu se je pomiril, ker je bil hud kadilec, si je upal ta mali dim že prenesti. A zgodilo se je drugače. V začetku, ko je naredila Barbka ogenj, se je vzdigal čisto tenek dim skozi dimnik; po kakih desetih minutah pa se je začel valiti v gostih kolobarjih skozi luknjo. Janez se je potil, da je kar voda tekla po njem; z največjim naporom se je vzdržal kihanja; Konečno pa ni bilo več mogoče. Močno kihne: „Hče!“

„Vsi svetniki božji!“ zakriči žena spodaj.

Toda zopet se glasi zaporedoma: „Hče! Hče! Hče!“ in med tem pade z groznim ropotom lestva na tla.

„Jezus, Marija in Jožef!“ zakriči Barbka: „Tatovi! Morilci!“ In takoj hiti budit hlapce in zakriči: „Tone! Franc! Blaž!“ — hitro pojdite! Roparji so tu — tatovi!“

Hlapci so ravno na pol oblečeni prišli z gospodinjo v kuhinjo; vsi so bili oboroženi z vilami, krampi itd., kar stopi Janez, ki se ni mogel več vzdržati v

sedah pozdravil ozdravelega cesarja in mu želel trajnega zdravja. Cesar se je ginjen zahvalil za izkazano mu ljubezen.

— **Delegacije.** Dne 20. t. m. je bila prva seja avstrijskih delegacij. Dne 21. je sprejel cesar avstrijske in ogrske delegate. Skupni proračun za l. 1908. znaša: izdatki 386,923.102 K, prejemki pa 136,992.829 K.

— **Ureditev deželnih financ.** Meseca prosinca se snide na Dunaju po zahtevi vlade odbor, kateri se bo bavil z vprašanjem, kako bi se uredile finance posameznih kronovin. Pri teh posvetovanjih bodo sodelovali zastopniki vseh deželnih odborov, katerim se bodo pridružili še razni odlični finančni strokovnjaki. Vlada namerava določiti v izboljšanje deželnih financ večjo svoto, kakor se govori, do 25 milijonov. Da se pa pokrije ta izredni izdatek, se bo baje pošilal davek na spirit.

— **Zvišanje častniških plač.** Vojni minister bo predložil meseca prosinca delegacijama predlog o zvišanju častniških plač, katere se uredijo popolnoma po načinu uradniških plač. Edino le pri stotniški šarži, od katere marsikateremu ni več mogoče naprej, temveč gre z njo vred v pokoj, je nameravanih več stopenj. S 35 službenimi leti upokojeni stotnik bi imel enako pokojnino kakor major.

— **Hrvatsko.** V političnih krogih zatrjujejo, da se razpišejo volitve v hrvatski sabor za 28. januarja 1908. Vodil se bo volitve ban Rakodeczay, ki pa bo takoj po volitvah odstopil, če se mu ne bo posrečilo dobiti zanesljive večine (če kljub bajonetom ne bodo izvoljeni njegovi pristaši.)

— **Perzija.** Iz glavnega mesta Perzije, Teherana, došle vesti vedno jasneje kažejo, da je položaj v Perziji zelo resen. Že mesece vre v glavnem mestu. Z dovolitvijo ustave je vlada nameravala umiriti revolucijo, ki je divjala po celi deželi. Toda revolucija s tem ni prenehala. Nacionalisti in rojalisti (pristaši šaha) so se začeli še hujše bojevati. Sedaj je nastal spor vsled tega, ker je zahteval parlament od šaha, naj izžene dotične, ki delujejo za odstranitev parlamenta. To je šah odklonil, in ko je parlament proti njemu demonstriral, zapri je šah ministrskega predsednika in mobiliziral vojaštvo. Parlament je sklenil, da se prej ne razide, dokler šah ne da zadoščenja. Po rusko-angleški pogodbi ima Rusija pravico, v slučaju resnih nemirov, zasesti Teheran, s tem pa zgubi Perzija bržkone tudi svojo politično samostojnost.

Mala politična naznanila.

Dne 17. dec. Iz Maroka prihajajo vsak dan poročila o spopadih. Kaj natančnega se pa ne zve. Francoski poslanik v Maroku se je odpeljal v Pariz. — Japonci bodo morali pomnožiti svoje čete v Koreji, ker se Korejci krepko in vztrajno upirajo japonskemu pritisku.

Dne 18. dec. Na Nemškem so začeli prijemati anarhiste ter so jih precej vtaknili v luknje. — Včeraj je bil v Perziji mir, ker je šah izjavil parlamentu, naj upliva pomirjevalno na ljudstvo, da bo on kmalu odgovoril na vprašanje, zakaj je ministristvo odpustil. — Uslužbenici severne železnice hočejo začeti s pasivno rezistenco, ker niso zadovoljni z obljubami, ki so jih dobili njih socialdemokratski voditelji pri zadnji pasivni rezistenci. Če se to zgodi, je Dunaj brez premoga.

Dne 19. dec. Pasivna rezistenca poštinih uslužbencev je danes prenehala, ker se je ugodilo njihovim zahtevam. — Stavka postreškov (fakinov) v Trstu je končana. — Ruskega ministra Filozofov je zadela v gledališču kap in je bil takoj mrtev.

Dne 21. dec. Predsednik upravnega sodišča Friderik grof Schönborn je danes na Dunaju umrl. Za njegovega naslednika bo baje imenovan prejšnji ministrski predsednik dr. pl. Körber. — Šah se trudi, da bi se obe stranki sporazumeli. — Dne 24. t. m. se začnejo izdajati jubilejne krone.

dimniku, med nje. — Izgledal je kakor kak zamorec. Hlapci ga niso spoznali in se zagnali s svojim orožjem vanj. On pa zakriči z groznim glasom:

„Glejte, da se mi spravite od tod; me bodele še že spoznali!“ Hlapci se odmaknejo; ravno bije ura dvanaest; toda nikdo ne misli na novoletno voščilo. Barbka je bila zelo huda, da ji je povzročil mož tako velike strahove.

„Ti! zakriči, kaj ne veš nič pametnejega napraviti?“

Janez pa je bil razkačen, ker je povzročila Barbka tako velik nemir.

„Ti! — moraš li celo hišo spraviti na noge?“

To je bilo lepo voščilo k novemu letu.

Hlapci so se smejali in sedaj pridejo še dekle in vsi skupaj žele srečno novo leto. Zakonska si pa nista želela nič, ker sta bila preveč jezna drug na drugega. Govorila pa od sedaj nista nobene besede več. Prihodnji dan in cel teden nista govorila čisto ničesar, kakor bi ne imela jezikov. Konečno se zdi Janezu cela stvar predolgočasna. Gre v trgovino, da kupi Barbki obljubljeno svilo. Ko stopi v prodajalno, je bila ravno Barbka tam in kupila je ravno kar ono lepo izdelano pipo s srebrnim pokrivalom. Janez kupi seveda dragoceno blago za jopič, čeravno se Barbka na vse načine brani . . . Ko gresta domov, se nekaj časa dražita, potem si pa želita konečno, čeravno nekoliko pozno, mnogo sreče v novem letu.

Razne novice.

* **Mesto nadučitelja** je razpisano do 31. januarja 1908. v Runecu pri Ivanjkoveh (11. plačilni razred).

* **Za Zadrudni tečaj** v Mariboru, ki se začne dne 7. januarja, se je oglasilo nad 50 udeležencev iz celega Spodnjega Štajerskega. Vse udeležence opozarjamo na vspeled tečaja, katerega prinašamo na drugem mestu.

* **Občinska volitev** bo tajna po novem občinskem votilnem redu. Volilo se bo z listki, kateri se bodo dobili pri občinskem predstojništvu. Postavo priobčimo v prihodnji številki.

* **Zadrudni tečaj** v Mariboru se začne v torek dne 7. januarja 1907 ob 8. uri zjutraj v prostori katoliškega delavskega društva, Flössergasse 4. (Ta ulica peje od glavnega trga mimo bogoslovja proti Dravi.) Vspeled: A. Predavanja. Torek predpoldne. Otvoritev tečaja po predsedniku Zadrudne zveze v Ljubljani, pred. g. dr. I. Ev. Kreku. Splošno predavanje o zadrudništvu. (Popoldan.) Ustroj Rajfajznovk, njih narodno-gospodarski, pravno vzgojevalen in socialen pomen. Sreda (predp.) Nakupovalne in prodajalne zadrude. (Popoldan.) Dolžnosti članov načelstva in nadzorstva. Četrtek (predp.) Mlekarske zadrude. (Popoldan.) Vinarske in sadjarske zadrude. Petek (Predp.) Razne vrste zadrug (živinorejske, perutninarke in jajčarske, vodne itd.). (Popoldan, sklepno predavanje.) Naše zadrudno delo na Spodnjem Štajerskem.

B. Praktičen del. Praktično se bo vsak udeleženec poučil v vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi računskih zaključkov, o predpisih glede kolekov, davkov in pristojbin, glede poslovanja z Zadrudno zvezo in z oblastmi, vršila se bo seja načelstva in občini zbor zadrude.

Pouk bo trajal od 8.—12. ure predpoldan in od 2.—6. ure popoldan.

Vsak večer se bo v lokal, kateri se bo udeleženec naznanil, vršil sestanek udeležencev in prijateljev zadrudništva, v prvi vrsti namenjen za debato in razgovor o raznih zadrudnih vprašanjih. Zadrudna zveza v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

* **V prihodnjem letu** začnemo priobčevati krasno povest „Kmečki kralj Matija Gubec“, ki opisuje strašne in za kmečki stan tako žalostne in osodne dogodke zadnjega kmečkega punta ob slovensko-hrvatski meji. Opozarjamo nove naročnike, naj si list kolikor mogoče kmalu naročijo, ker skušnja nas uči, da prve številke ravno vsako leto zmanjka.

* **Celjska posojilnica** — „Domovina“ — Lastni Dom. V jedni zadnjih številkah „Domovine“ nek člankar napada ljudsko posojilnico v Celju, češ, da je njeno delovanje le naperjeno proti stari dr. Sernečevi posojilnici in njej hudo škoduje. Dotičnega člankarja opozorimo na to, da je že davno prej, predno se je začelo delati na to, da se ustanovi ljudska posojilnica v Celju, delovalo od Narodne stranke na to, da postane stavbinska zadruga Lastni Dom posojilnica, kar se je tudi doseglo. Še celo Jošt in drugi glavarji Narodne stranke so uvideli, da ne deluje celjska posojilnica za ljudstvo, ampak le za posameznike, da je kredit silno drag in se denar trosi za razne nepotrebne stvari. Jošt in drugi pa kažejo s tem, da so naredili iz zadruga Lastni Dom posojilnico, grdo nevhvaležnost do celjske posojilnice, ki plačuje celjski Zadrudni zvezi vsako leto 1.000 kron prispevka, a dobi za to vsako drugo leto — par ur trajajočo revizijo. Če pomislimo, da zadnja leta celjska Zadrudna zveza le razdirajoče na gospodarskem polju deluje, da ustanavlja Rajfajznovke ne iz prepričanja, da so potrebne, ampak le iz strahu pred g. Zmavcem in ljubljansko Zadrudno zvezo, moramo tako gospodarstvo z ljudskim denarjem obsojati! Člankar „Domovine“, oglej si malo Lastni Dom!

* **Svetlin** in popravkar Jošt naj pojasnita, ali je res, da so v posojilnici v Polčanah razun Svetlina še trije člani načelstva posilincev, ki pri vseh volitvah proti slovenski stranki delujejo in za nemuške kandidate agitirajo. Pošteno, narodno, nadstrankarsko delo ravnatelja Zadrudne zveze v Celju, člana izvrševalnega odbora Narodne stranke Jošta obstoji torej v tem, da se z najgršimi nezakonitostmi odstavi slovenske kmete, žlane načelstva posojilnice, in na njih mesto spravi večino posilincev. V celem načelstvu je sedaj samo jeden Slovenec. Pričakujemo od Jošta tozadevno pojasnilo!

* **„Domovina“** in „Narodni List“ proti kmečkim posojilnicam. Celjskima listoma bodejo v oči zlasti novi denarni zavodi Zadrudne zveze ljubljanske. Zlasti se zaganjata ta dva liberalna lista v novo posojilnico, katero hočemo ustanoviti v Mariboru. Res, čudna gonja! V Celju že posluje trideset let kmečka posojilnica; te se ne dotaknejo celjski listi niti z besedico, dasi jim je bližja nego bodoča mariborska. Lista le naj delata pridno reklamo še za mariborski novi zavod, kmalu pa bomo pojasnili, zakaj pustijo gospodje v Celju na miru celjsko kmečko posojilnico. Potem če bode škodilo naše pojasnilo liberalnim zavodom, bodo pa zopet kričali „bratomorni boj“ itd. Torej, gospoda — pst, pst!

* **Lažnjivka „Domovina“** se zopet zaganja v naše socialne tečaje. Piše, da je kmečki fant Anton Pesko iz Vrbja pri Žalcu, ki je baje z nožem napa-

del nekega vzglednega (?), bil udeleženec socialnega tečaja. Da je ta trditve „Domovine“ navadna liberalna laž, kakor jih „Domovina“ na stotine priobči v enem tednu, to nam ni treba posebej omeniti, saj že itak vsak pošten človek ve, koliko je „Domovini“ verjeti.

* **Ne v Ameriko!** Slovensko ljudstvo vseh kronovin se še vedno trumoma izseljuje v Ameriko. Vleče jih tje nada na boljšo bodočnost. Prosimo s tem naše gg. župane, svetovalce in tajnike, naj opozore ljudi na naslednji dopis ameriškega Slovenca g. Franka Sakserja: Finančna kriza je pri nas v Zjedinjenih državah postala zelo občutna. Gotovega denarja ni nikjer dobiti. Ljudje, kateri imajo shranjene denarje v dobrih narodnih bankah, ne dobe novcev, razven malih svotic, kar je pa nad 100 dolarjev, morajo odpovedati na 60 dni. Trgovske banke plačujejo le s čeki. Po Wall Street ponujajo ta teden za 1000 dolarjev 1020 dolarjev in dobrih čekih. Kdor ima gotov denar, ga tišči in ne izda več, nego kar najhujše potrebuje. Največje banke in trustne družbe tišče denar in ga še iščejo; zvezno vlado prosijo, da bi jim tiskala papirnati denar, v koliko bodo te prošnje uslišane, se še ne ve. Newyorški Clearing House bode izdaval certifikate, namesto gotovega denarja; temu sledi Clearing House v Chicagi in drugod. Vsled pomanjkanja gotovega denarja so pa prisiljena velika podjetja zapreti svoje tovarne, kakor Westinghouse pri Pittsburghu, Pa.; v državi Montani baje postopa nad 10.000 delavcev; enako hudo je pa na zapadu, a to vsled pomanjkanja gotovega denarja. Tovarnarji ne morejo delavcev plačevati v gotovini, s čeki jim ni nič pomagano, ker ga redko kdo ali nihče ne menja. Železnice so iz ravno tega vzroka odslovile na tisoče delavcev in vsi parniki, ki vozijo v Evropo, so napolnjeni, ljudje beže domu. Komur je blagor naših rojakov pri srcu, naj nikogar ne vabi sedaj v Zjedinjene države. Častito duhovščino, učitelje in slovensko časopisje prosim, da opozore naš dobri narod na težave pri nas in naj mu prigovarjajo, da se ne izseli to zimo v Zjedinjene države, ker se ne obeta ne dela ne jela. Ker mi je vedno pri srcu naš dobri narod in poznam razmere predobro, zato apeliram na slovensko inteligenco, da svari pred izseljevanjem v Zjedinjene države, dokler se razmere ne izboljšajo.

* **Castitim cerkvenim predstojništvom** ter cerkvenim pevovodjem-organistom. Na večstranska povpraševanja odgovarja Cecilijino društvo za lav. škotijo, da so Mašni respondoriji, ki jih je društvo založilo, tiskani z drugimi večkrat potrebnimi respondoriji vred v priročnem zvezku, ki obsega 16 strani, na najfinjšem in močnem, debelem papirju. Velike koralne note zelo jasno poudčujejo melodijo pevcev in pevkam, ki bi naj imele vsaj po dve in dve tak zvezek. Društvo jih oddaja zvezek po 20 v, v večjem številu celo po 10 v. Poština znaša najmanj 10 v, kakor tudi pri Officium defunctorum. — Respondoriji se dobe v isti obliki in za isto ceno tudi z nemškim besedilom v opombah. S tem pripomočkom se povsod, kjer je dober organist, lahko hitro udomačijo pravilni odgovori.

* **Delodajalci** so dolžni naznaniti vsakega uslužbenca, ki dobi na leto več kakor 1200 K, in morajo vložiti ta naznanila za davčno leto 1908 v dobi od 1. do 31. januarja 1908 pri davčni oblasti, v katerega področju stanujejo. Kdor tega naznanila v ravno omenjenemu roku ne vloži, je kriv davčne zatajbe, kdor v tem naznanilu vedoma z namenom, da bi davek prikrajšal, neresnične napovedbe poda ali kaj zamolči, kar bi utegnilo onemogočiti ali prikrajšati predpis davkov, zakrivi davčno prikrajšbo, se kaznuje z globo dvojne do šesterne svote, katero se je utajilo, za davčno prikrajšbo pa s trojnino do sedemdesetm zneskom, za katerega je bil davek prikrajšan ali v nevarnosti prikrajšanja.

* **Napovedi** k osebni dohodnini in k rentnini za davčno leto 1908. V zmislu postavbe se imajo oddati napovedi k osebni dohodnini za davčno leto 1908 najkasneje do 31. januarja 1908 pri pristojnih davčnih oblastih I. stopinje, v katerih okrožju imajo davkoplačevalci svoje redno bivališče. Do 31. januarja 1908 pooblaščaj se tudi e. kr. davčni uradi naha-jajoči se v krajih, kjer ni odmerjajočih oblasti, da sprejemajo namesto davčnih oblasti I. stopinje napovedi k osebni dohodnini. Osebam, katerih davčni dohodki ne presegajo 2000 K, dano je v zmislu par. 204. zakona o osebnih davkih na voljo, oddati napoved ali ne. Vsekako jo morajo podati, ako jih pozove v to posebej davčno oblastvo ali pa predsednik cenilne komisije. — Temu nasprotno pa so tiste osebe, kojih davku podvrženi dohodki presegajo 2000 K, pod kaznijo zavezane, podati napoved tudi brez poziva davčne oblasti. Napovedi morajo se vložiti pismeno, ali pa dati ustno na zapisnik pri davčni oblasti. Tiskovina za napoved se dobi brezplačno pri davčnih uradih.

Istotako morajo oddati pri davkarji vse osebe, ki imajo prejemke iz imovinskih predmetov ali imovinskih pravic, katerih ni že zadela neposredno zemljarina, hišnina, pridobnina in plačarina, napovedi o vseh rentnini podvrženih dohodkih, razun onih, od katerih plača rentnino dolžnik, ali kateri ne presegajo sami za se ali z drugimi dohodki vred svote 1200 K, ne da bi še le čakale na poseben poziv davčne oblasti, in sicer ustno ali pismeno najkasneje do 31. januarja 1908. Vendar so oproščeni